

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,
κυρίες και κύριοι υφυπουργοί,
κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
κύριοι γενικοί γραμματείς,
κυρία αντιπεριφερειάρχη,
κύριοι δήμαρχοι,
κυρίες και κύριοι πρέσβεις,
κυρίες και κύριοι πρόξενοι,
πανοσιολογιώτατε,
κυρίες και κύριοι καθηγητές,
κυρίες και κύριοι πρόεδροι και εκπρόσωποι φορέων από τις φίλες βαλκανικές
χώρες,
κυρίες και κύριοι.

Καλωσορίσατε στην Θεσσαλονίκη, καλωσορίσατε στο 3ο Balkan Forum, που οργανώνει ο Τομέας Μακεδονίας και Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών.

Οι Έλληνες αλλά και οι λαοί της γειτονιάς μας, -όπως και σε ολόκληρο τον κόσμο- περάσαμε τον τελευταίο καιρό, δύσκολους μήνες, δύσκολες μέρες. Θρηνήσαμε, εξαιτίας της επιδημίας, την απώλεια συμπολιτών μας. Είδαμε τις οικονομίες μας να καθλώνονται και να βυθίζονται στην ύφεση. Αναγκαστήκαμε να πάρουμε μέτρα άμυνας, που περιόρισαν την κοινωνική ζωή μας.

Σήμερα -χάρη στο εμβόλιο που μας χάρισε η επιστήμη- ανακτούμε σταδιακά τις ελευθερίες που πάγωσαν και βάζουμε μπρος τις μηχανές της ανάπτυξης. Στην Πατρίδα μας καταγράφονται ήδη δυναμικοί ρυθμοί ανάπτυξης, που ξεπερνούν τις προσδοκίες μας. Έχουμε εκτόξευση των εξαγωγών και των ξένων επενδύσεων, στοιχεία που δικαιώνουν τη στρατηγική εξωστρέφειας. Έχουμε περισσότερες επιχειρήσεις κι ακόμα πιο πολλές νέες θέσεις εργασίας. Στοιχεία που επιβραβεύουν τη στρατηγική των μεταρρυθμίσεων. Μπαίνουμε σε μια νέα περίοδο οικονομικής ανάταξης και κοινωνικής ανάταξης. Και αυτά που θέλουμε για μας, τα θέλουμε για ολόκληρη τη γειτονιά μας, για ολόκληρη τη Βαλκανική.

Αυτός είναι και ο στόχος του φετινού βαλκανικού Forum. «Η βιώσιμη ανάπτυξη των Βαλκανίων στη μετά Covid εποχή». Είναι η αποτύπωση της κατάστασης που επικρατεί στη γειτονιά μας και ο εντοπισμός των δρόμων που ανοίγονται μπροστά μας. Είναι προπάντων η διεύρυνση και η αναβάθμιση της συνεργασίας φορέων και κυβερνήσεων για την αξιοποίηση των ψηφιακών και πράσινων δυνατοτήτων της νέας εποχής. Είναι η

αναζήτηση ενός διασυνοριακού green deal, στην ανάπτυξη υποδομών, αλλά και η προώθηση διασυνοριακής συνεργασίας στους τομείς μεγάλων δυνατοτήτων, όπως αυτοί της αγροδιατροφής και του τουρισμού.

Στόχος είναι να βάλουμε στο μικροσκόπιο τα αναπτυξιακά εργαλεία, που έχουμε στη διάθεσή μας για να πετύχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα.

Είναι σημαντικό λοιπόν, να συνειδητοποιήσουμε τη στήριξη που μπορεί να μας παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στους δρόμους του μέλλοντος. Δεσμεύει άλλωστε για την πράσινη επιχειρηματικότητα και την βιώσιμη ανάπτυξη - ακόμη και για τα κράτη που δεν είναι μέλη- πάνω από το 30% των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ένα είναι περισσότερο από βέβαιο. Ότι, για την επίτευξη των κοινών στόχων απαιτείται δικτύωση των φορέων και συνέργεια. Απαιτείται συνδυασμός των χρηματοδοτικών εργαλείων που μπορούν να αξιοποιηθούν, όπως το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, οι πόροι της νέας ΚΑΠ, το Κοινωνικό Ταμείο, το ταμείο προενταξιακής βοήθειας, η πρωτοβουλία HORIZON, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η Ελλάδα πιστεύει στη δύναμη και τις δυνατότητες της Ε.Ε. Θέλει να κινηθούν οι βαλκανικοί γείτονές μας σε δρόμους που ανταποκρίνονται στις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θεωρεί ότι αυτή είναι η προοπτική και το συμφέρον τους. Και βέβαια βοηθά στην ευρωπαϊκή τους πορεία.

Παράδειγμα το έργο TERRA VINO, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG IPA Cross Border Cooperation Programme και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (κατά 85%) και από εθνικούς πόρους (κατά 15%).

Κυρίες και κύριοι,

η Ελλάδα κοιτάζει μπροστά. Η κυβέρνηση προχωρά με γοργό ρυθμό το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0», βασικούς πυλώνες του οποίου αποτελούν η Πράσινη και η Ψηφιακή μετάβαση. Έβαλε, παράλληλα, ανάμεσα στους άξονες του Νέου Αναπτυξιακού την προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας την ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθώς και την αγροδιατροφή.

Στοχεύουμε σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, σε μια νέα εκδοχή για τον τρόπο που μπορεί να λειτουργεί η Χώρα μας. Εργαζόμαστε για μια μετάβαση που συνδυάζει οικονομική αποτελεσματικότητα με κοινωνική συνοχή. Μια μετάβαση στον κόσμο που έρχεται. Και η μετάβαση αυτή μας αφορά όλους.

Στην πορεία αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική η έμφαση που δίνεται -στα logistics (που ήδη εφαρμόζονται στο Novisad) - στις έξυπνες μεταφορών και έξυπνες πόλεις (τις οποίες με επιτυχία εφαρμόζουν πόλεις στα Βαλκάνια). - στις υποδομές και τις νέες τεχνολογίες ενέργειας (όπως αυτές που έρχονται για την Κοζάνη και την Πτολεμαΐδα).

Η κυβέρνησή μας έβαλε σε εφαρμογή μια οριζόντια τολμηρή πολιτική πρωτοβουλία, για την πράσινη μετάβαση με τη δρομολόγηση σχεδίων απολιγνιτοποίησης, ηλεκτροκίνησης, στήριξης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, υποβρύχιας ηλεκτρικής διασύνδεσης των νησιών, αναδασώσεων και διαχείρισης αποβλήτων. Και με όλα αυτά αποδεικνύεται έμπρακτα η προσήλωσή μας στη προστασία του περιβάλλοντος που σημαίνει καλύτερο μέλλον για την Ελλάδα, για τα Βαλκάνια, για τον κόσμο.

Είναι ωστόσο αυτονόητο πως στα θέματα αυτά, η περιφερειακή συνεργασία δεν είναι απλά και μόνο αναγκαία. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη κοινού στόχου.

Παράλληλα, βέβαια για την εφαρμογή τέτοιου είδους πολιτικών είναι απαραίτητη η υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής, ειδικά στον τομέα της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Ο ρόλος των προγραμμάτων INTERREG παραμένει σημαντικός στον τομέα αυτό.

Βέβαιο επίσης είναι ότι οι διασυνοριακές προκλήσεις μπορούν να φέρουν νέες, κοινές προσεγγίσεις και να οδηγήσουν σε λύσεις επωφελείς για όλους.

Στη Θεσσαλονίκη, ο Τομέας Μακεδονίας - Θράκης προωθεί τέτοιου είδους υποδομές. Η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας, καλείται να παίξει έναν πολύ σημαντικό ρόλο ως συντονιστής καινοτόμων ιδεών και έργων.

Οι Έλληνες θέλουμε στενή συνεργασία με όλους τους γείτονές μας, σε όλους τους τομείς. Και βέβαια είναι θετικό που υπάρχουν συνεργασίες και συνέργειες σε πολλούς τομείς.

Παράδειγμα, ο αγροδιατροφικός τομέας, όπου -μέσω διασυνοριακού προγράμματος- υλοποιήσαμε μελέτες για την αειφόρο ανάπτυξη. Οργανώσαμε σεμινάρια κατάρτισης για την προώθηση της κινητικότητας και τη συνεργασία των νέων και των επιχειρήσεων. Δημιουργήσαμε βάσεις δεδομένων στον τομέα του οινοτουρισμού. Οργανώσαμε εκδηλώσεις γευσιγνωσίας.

Κυρίες και κύριοι,

η υιοθέτηση ενός διαφορετικού αναπτυξιακού οικονομικού μοντέλου που θα εξασφαλίζει την αποφυγή σπατάλης φυσικών πόρων, θα περιορίζει τα απόβλητα και θα προωθεί μακροχρόνια ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον είναι πλέον μονόδρομος. Η μετάβαση από το μοντέλο της γραμμικής στο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας έχει απασχολήσει ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εκτιμάται, άλλωστε ότι μπορεί ευρώ έως το 2030 -να έχει οικονομικό όφελος έως 1,8 τρισ. -να δημιουργήσει περισσότερες από 1 εκατομμύριο νέες θέσεις εργασίας στην ΕΕ -να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τη μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία κι εμείς σκοπεύουμε να βοηθήσουμε τους γείτονές μας στις μελλοντικές ενέργειες που απαιτούνται προς την ίδια κατεύθυνση.

Ο Τομέας Μακεδονίας Θράκης συμβάλλει στην εφαρμογή του μοντέλου κυκλικής οικονομίας και πράσινης ανάπτυξης μέσα από τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και έργων που αφορούν: τις ιδιωτικές επενδύσεις την πράσινη επιχειρηματικότητα και την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων.

Το Διοικητήριο, το ιστορικό κτίριο όπου στεγάζεται ο Τομέας Μακεδονίας και Θράκης, πρόκειται να αναβαθμιστεί ενεργειακά μέσω του προγράμματος Benefit. Δίνουμε πρώτοι το παράδειγμα.

Οι χώρες και οι κοινωνίες του κόσμου θα αντιμετωπίσουμε νέες προκλήσεις. Η κλιματική κρίση είναι μία από αυτές. Ήδη τη ζούμε. Και ο χρόνος μετρά αντίστροφα. Είναι επιτακτική ανάγκη να εφαρμοστούν αρχές αειφορίας για να προκύψει βιώσιμη και ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη. Είναι ανάγκη να συνεχίσουμε με στέρεα βήματα την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Είναι ανάγκη να υπάρξουν συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων, τοπικών φορέων και κρατών.

Θα έχουμε την ευκαιρία να ακούσουμε, από πρώτο χέρι, από τους ίδιους τους ανθρώπους του υγιούς επιχειρείν, τις θέσεις και τα έως τώρα επιτεύγματά τους. Να δούμε το ρόλο των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και των Βιομηχανιών. Να ακούσουμε πού και πώς εφάρμοσαν πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης. Να αφουγκραστούμε τις προσδοκίες τους. Να δούμε τι παραπάνω μπορούμε να κάνουμε.

Οι Έλληνες είμαστε έτοιμοι να μοιραστούμε το know how με τους γείτονές μας. Για να πετύχουμε τη συνολική Ανάπτυξη. Για να βάλουμε ισχυρό θετικό πρόσημο μετά την πανδημία στις οικονομίες μας. Για να πάμε όλοι μαζί, πιο γρήγορα πιο ψηλά, πιο μπροστά.

Σας ευχαριστώ!